

som Bilag 2 til det i Folketinget forelagte Lovforslag. Jeg vil gerne tillade mig, inden jeg omtaler Lovforslaget, at gøre nogle enkelte Bemærkninger til disse Oplysninger.

Man havde den Gang den Opfattelse, at hvis man opførte Bygninger for Kommunens Regning, vilde det Udbytte, der kunde ventes efter den Leje, der skulde gives, langt fra svare til den normale Rente; og endnu mindre forslaa til Udgifter til Vedligeholdelse, Skatter, Amortisation og lignende. Det viser sig af de Oplysninger, der foreligger her, at Lejeindtægten af kommunale Byggefotagerender procentvis i Forhold til Omkostningerne ved Byggefotagerenderne udgør for Slagelses Vedkommende kun 2,66, Rønne 2,82, Roskilde 3,38, Maribo 3,31 og 3,33, Nyborg 3,25 og 2,63, Svendborg 3,82, Kolding 3,77, Frederiksværk 3,84. Jeg vil i Modsætning dertil nævne Forholdet i København. Ved de Byggefotagerender, der er udførte der, er der efter min Mening gaaet fuldt korrekt frem, idet der efter det Overslag, som foreligger, er beregnet i Udbytte mellem 7 og 8 pCt., 7,47 og 7,84; der er dog her 1 til 6,30. Paa Frederiksberg er de ogsaa kommet ret ordentlig op med Procenten, mellem 5 og 6.

Ifølge Lovforslagets § 4 skal Indenrigsministeren føre Kontrol med Huslejen i de Ejendomme, med Hensyn til hvilke der ydes Statstilskud i Henhold til §§ 2 og 3. Nu er vi alle sammen paa det rene med, at de Foranstaltninger, som Staten her træffer, skal afhjælpe Bolignøden. Hvis man nu tænker sig, at Kommunerne opfører Bygninger til et Beløb, som ved Hjælp af Lejeindtægten kun forrentes med mellem 2 og 3 pCt., er det — det maa jeg gaa ud fra, at vi alle er enige om — ganske udelukket, at private kan bygge; kun i København og enkelte andre Steder er der Mulighed til Stede for, at ogsaa private kan bygge. Men hvis Statsforanstaltningerne helt udelukker det private Byggeri, modarbejder man det, man tilsigter, og jeg vil gerne henstille til den højtærede Minister at have sin Opmærksomhed henvendt paa, om man ikke fremtidig, naar der ydes Statstilskud, kunde udøve Kontrol med Tilskuddets Anvendelse, ganske vist paa den Maade, Ministeriet ansaa for rigtigst, men saaledes, at man ikke derved skadede det, man egentlig tilsigtede at gavne.

I øvrigt skal jeg paa mit Partis egne Vegne anbefale det foreliggende Lov-

forslag til hurtig og uforandret Vedtagelse, som det foreligger fra Folketinget.

Tvede: Da den højtærede Formand for et Øjeblik siden anmodede om Samtykke til eventuelt at sætte denne Sag paa Dagsordenen, blev der ikke fra vor Side rejst nogen Indvending derimod, og Grunden dertil var, at vi ikke vilde lægge nogen som helst Hindring i Vejen for, at dette Lovforslag kunde blive vedtaget og blive gældende fra 1. Januar 1919. Hvis det ikke vedtages, vilde der maaske blive en Lakune. Men vi maa sige, at det er en meget kort Tidsfrist, der levnes Rigsdagen. Indenrigsministeriets Arbejdsudvalg skrev den 6. December til Indenrigsministeriet og gjorde opmærksom paa det ønskelige i, at den nugældende Lov blev forlænget, men først i Gaar, den 18. December, blev Lovforslaget fremsat i det andet høje Ting. Der har Sagen været til Behandling, der har endog været nedsat et Udvalg. Udvalget beklager, at Tiden har været saa kort. Der har ikke kunnet tilvejebringes Enighed om forskellige Spørgsmaal, som var fremme, og som ønskedes drøftede; man kunde ikke naa til noget Resultat, og antagelig har de samme Hensyn, som jeg nys nævnede som Grunden til, at vi ikke modsætter os dette Lovforslags Behandling med saa kort Varsel, gjort, at der er afgivet en enstemmig Betænkning om Lovforslagets uforandrede Vedtagelse i Folketinget. Men jeg vil meget henstille, at man søger at komme ind paa en noget mere rimelig Forretningssgang. Der kunde nok, naar Arbejdsudvalget den 6. December skriver til Indenrigsministeriet, have været vist det Hensyn, at man ikke havde ladet hengaa 12 Dage, inden man fremsatte dette Lovforslag for Rigsdagen.

Det 8de landstingsvalgte Medlem (Oluf Jensen), der paa det konservative Folkepartis Vegne her i Salen omtalte det Lovforslag, som var til Behandling den 25. Oktober og som gik ud paa en Forlængelse af Loven af Februar Maaned, anbefalede den Gang Lovforslaget til videre Fremme. Der stod i § 1, at saafremt en Kommune inden Udgangen af 1918 paabegynder de og de Arbejder, kan der af Statskassen ydes et Tilskud til dem. Denne Indledning i § 1 er, som ærede Medlemmer vil se, blevet forandret, saaledes at der nu staar, at saafremt en Kommune snarest muligt, inden en af Indenrigsministeren fastsat Frist, der kun